

<b>Odbor hygieny obecné a komunální – výroční zpráva za rok 2013</b>
--

**Obsah:**

<b>I. Popis činnosti odboru hygieny obecné a komunální.....</b>	<b>1</b>
<b>II. Preventivní dozor .....</b>	<b>2</b>
<i>Stanoviska k územně plánovacím dokumentacím .....</i>	<i>2</i>
<i>Závazná stanoviska k územním a stavebním řízením .....</i>	<i>3</i>
<i>Závazná stanoviska ke změnám užívání .....</i>	<i>5</i>
<i>Závazná stanoviska k uvedení staveb do užívání .....</i>	<i>6</i>
<i>Integrovaná prevence - IPPC .....</i>	<i>7</i>
<i>EIA, SEA .....</i>	<i>7</i>
<i>Pohřebnictví.....</i>	<i>8</i>
<i>Provozní řády .....</i>	<i>8</i>
<i>Napadená stanoviska .....</i>	<i>9</i>
<b>III. Státní zdravotní dozor (kontroly, rozhodnutí) .....</b>	<b>10</b>
<i>Pitná voda .....</i>	<i>10</i>
<i>Teplá voda.....</i>	<i>11</i>
<i>Koupací vody .....</i>	<i>12</i>
<i>Provozovny péče o tělo .....</i>	<i>13</i>
<i>Ubytovací služby.....</i>	<i>14</i>
<i>Hluk a vibrace.....</i>	<i>14</i>
<i>Odvolání nebo jiné opravné prostředky.....</i>	<i>14</i>
<i>Opravné prostředky předané MZ ČR.....</i>	<i>14</i>
<i>Řešené podněty a oznámení.....</i>	<i>15</i>
<i>Sankce .....</i>	<i>17</i>
<b>IV. Specifické činnosti odboru.....</b>	<b>17</b>
<i>Regionální úkoly, mimořádné situace.....</i>	<i>17</i>
<i>Další činnosti: prevence a podpora zdraví, hodnocení zdravotních rizik, komise .....</i>	<i>18</i>
<i>Metodická, výchovná, přednášková a publikační činnost.....</i>	<i>19</i>
<i>Žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., .....</i>	<i>19</i>
<i>Komunikace s médii .....</i>	<i>20</i>

**I. Popis činnosti odboru hygieny obecné a komunální**

Odbor HOK se zabývá specializovanou činností v ochraně veřejného zdraví v oblasti rizikových faktorů životního prostředí.

V rámci tzv. preventivního dozoru poskytuje konzultace a posuzuje v roli dotčeného orgánu různé záměry, stavby a činnosti před jejich realizací ve fázi přípravy a při uvádění do provozu.

U vybraných již provozovaných staveb a činností vykonává státní zdravotní dozor nad dodržováním zákonných povinností stanovených k ochraně veřejného zdraví.

Do náplně odboru spadá i účast na systému monitorování zdravotního stavu obyvatelstva a hodnocení zdravotních rizik ve vztahu k životnímu prostředí, na vytváření zdravotní politiky regionu a na osvětové činnosti, týkající se ochrany a podpory zdraví.

## **II. Preventivní dozor**

<b><i>Stanoviska, vyjádření, rozhodnutí</i></b>	<b><i>Souhlasná</i></b>	<b><i>Nesouhlasná</i></b>
<i>Územně plánovací dokumentace</i>	<i>167</i>	<i>1</i>
<i>Územní a stavební řízení staveb</i>	<i>471</i>	<i>2</i>
<i>Změny užívání staveb</i>	<i>148</i>	<i>0</i>
<i>Užívání staveb - kolaudace</i>	<i>287</i>	<i>0</i>
<i>Integrovaná povolení (IPPC)</i>	<i>40</i>	<i>1</i>
<i>EIA a SEA</i>	<i>64</i>	<i>3</i>
<i>Pohřebnictví</i>	<i>6</i>	<i>0</i>
<i>Provozní řády</i>	<i>671</i>	<i>2</i>

### ***Stanoviska k územně plánovacím dokumentacím***

Odbor HOK vydal v roce 2013 celkem 168 stanovisek a vyjádření k územně plánovacím podkladům a dokumentacím.

Většinou se jednalo o zadání územních plánů a jejich změn u menších obcí, z měst se jednalo např. o Přelouč, Žamberk, Jevíčko, Bystré, Březovou nad Svitavou, Slatiňany a Luži. Změny územních plánů měst se posuzovaly u Pardubic, Poličky, Litomyšle, Hlinska a Skutče. Pracovníci odboru HOK se též účastnili veřejných projednání a vyjadřovali se k uplatněným připomínkám a námitkám k návrhům ÚP.

Nejzávažnější problémy se řeší v územních plánech měst a obcí, které protínají významné liniové stavby. Využití navrhovaných rozvojových ploch k bydlení je zde často podmíněno ověřením dodržení limitů pro hluk ze silniční nebo železniční dopravy. Tento požadavek byl uplatněn např. u ÚP Přelouče, Moravan, Jevíčka, Březové n. Svitavou a návrhu změny ÚP Litomyšle a Trhové Kamenice.

Druhým problémem je situování nových obytných lokalit do blízkosti stávajících výrobních ploch nebo naopak umístění hlučných aktivit do blízkosti obytné zástavby (např. střelnice Vysoké Mýto). Podmínkou KHS je zde též řešení protihlukové ochrany a ověření její účinnosti. Možným řešením je někdy i bariérová dispozice zástavby – např. obytný soubor Holetínská v Hlinsku.

Také předmětem posuzované aktualizace Zásad územního rozvoje Pardubického kraje bylo hlavně dořešení koridoru plánované rychlostní komunikace R35 v prostoru u města Litomyšle a dopravní napojení navrženého přístavu a logistického centra v Srnojedech vedené mimo obytnou zástavbu.

U dvou ÚP bylo upozorněno na limitující faktor rozvoje obce – absenci veřejného vodovodu (obec Vortová a Krásné), kde je i problematická kvalita vody z místních zdrojů.

U ÚP Prosetína se hledal soulad jak definovat možný rozvoj obce a přijatelný rozsah využití stávající těžby v kamenolomech.

Negativní stanovisko bylo podáno k návrhu ÚP obce Sebranice na svitavském okrese, důvodem bylo navržené umístění ploch pro bydlení v sousedství zemědělského areálu, který byl v rozporu se současným využitím vymezen jako plocha občanského vybavení bez nepříznivých vlivů na okolí. KHS požadovala za nutné do doby dosažení souladu s budoucím určením respektovat stávající stav. Za nevhodné KHS též považovala navržené umístění čerpací stanice pohonných hmot do těsného sousedství plochy pro bydlení. Návrh ÚP byl poté upraven a probíhá jeho projednání.

### **Závazná stanoviska k územním a stavebním řízením**

V roce 2013 bylo odborem HOK vydáno celkem 473 závazných stanovisek (112 pro územní řízení a 361 ke stavebnímu řízení) k projektové dokumentaci různých staveb.

Z hlediska splnění požadavků na veřejné zdraví byly posuzovány projekty na rekonstrukci různých objektů pro účely bydlení a ubytování, na novou bytovou výstavbu, regeneraci sídlišť, rekonstrukci kulturních a rekreačních zařízení, výstavbu nových sportovišť, wellness provozů v hotelích a penzionech, nové provozovny služeb v péči o tělo, komunikace a parkovací plochy, rekonstrukce a opravy komunikací, technickou infrastrukturu pro novou obytnou zástavbu, odkanalizování obcí a výstavbu čistíren odpadních vod, zařízení k nakládání s odpady, nové vodní zdroje, doplnění a opravy vodovodní a kanalizační sítě, aj.

Problematika řešená při konzultacích projektantů a ve stanovených podmínkách se týkala hluku a dodržení hlukových limitů, technologií úpravy pitné i bazénové vody, zázemí pro uživatele objektů, vzduchotechniky k zajištění parametrů vnitřního prostředí, splnění požadavků na materiály pro styk s pitnou vodou, aj.

Z největších staveb občanské vybavenosti bylo např. vydáno závazné stanovisko k PD modernizace sportovního areálu TJ Sokol Pardubice s rekonstrukcí 4 podlažního objektu se sálem pro společenské akce a k PD k územnímu řízení stavby „Kulturní centrum a Domov pro seniory Žamberk“, který bude zahrnovat bazén, vířivku, penzion, restauraci, wellness, fitness, sál a domov pro seniory s lůžkovou částí pro 120 osob. Zde byly dány podmínky k PD pro stavební řízení na hlukovou studii z dopravy z komunikace I/11, technologii bazénu, na ochranu před legionelami. Byla též posouzena PD na dostavbu Saunového ráje v Holicích s novými saunovými provozy a pedikúrou.

Mezi další větší posuzované stavby patřila „Rekonstrukce Vinice – staré plovárny v Pardubicích“, která má sloužit volnočasovému využití pro obyvatele města. Původně bylo požadováno doplnění hlukového posouzení z důvodů rekonstrukce střelnice. Hluková studie byla doplněna a navrženo protihlukové opatření včetně specifikace používaných zbraní. Následně investor od rekonstrukce střelnice upustil a projektová dokumentace byla předložena bez objektů střelnic.

Ve Vysokém Mýtě byly posuzovány úpravy stávající ubytovny na azylový dům pro ženy a matky s dětmi, v Dašicích úpravy stávajícího bytového objektu na bytový dům s podporovanými byty.

Ve Svitavách se např. schvaloval projekt modernizace a rekonstrukci stávajícího kina a klubu, umístěného v těsné blízkosti areálu nemocnice a bytového domu. Díky navrženému zabezpečení se předpokládá významné omezení hlučnosti z hudebních akcí, které byly předmětem stížností. V Moravské Třebové byl projednán a schválen projekt přestavby budovy bývalé dětské nemocnice na centrum aktivního stáří s 59 bytovými jednotkami a zázemím pro poskytování zdravotnických a sociálních služeb pro seniory.

Územnímu pracovišti KHS v Chrudimi byly k posouzení předloženy poslední projekty na modernizaci bloků bytových domů v lokalitě pod nádražím v Chrudimi (před zahájením modernizace zde hrozila kumulace nepřizpůsobivých občanů, což souviselo i se špatným stavebně-technickým stavem domů) včetně revitalizace vnitrobloků a komunikací. Součástí modernizace byla výměna rozvodů vody (v některých objektech byly z části i olověné rozvody) a náhrada lokálního vytápění zavedením CZT s bytovými výměníky.

Projekčně se připravovaly další obytné soubory (dvojdomy pro 12 klientů) v rámci transformace bývalého ÚSP Slatiňany především v okolí Chrudimě. Ve dvou lokalitách se zde řešila ochrana nových objektů před hlukem z komunikací.

Společně s odborem hygieny práce byl posuzován záměr na vybudování zplyňovací technologie v objektu bývalé sídlištní kotelny v Třemošnici. Jedná se o pilotní projekt technologie na zpracování uhlíkatých látek na výrobu elektřiny a tepla zplyňováním. Jedná se o bezodpadovou technologii. Po opakovaných jednáních bylo KHS uzavřeno, že technologie bude jen nevýznamným zdrojem hluku a to bude ověřeno v rámci zkušebního provozu.

V podmínkách závazného stanoviska k PD ke stavebnímu řízení stavby „Modernizace trati Hradec Králové – Pardubice – Chrudim, 1. stavba, zdvoukolejnění úseku Stéblová – Opatovice nad Labem“ byly stanoveny podmínky měření hluku ze železniční dopravy a sdělovacího zařízení ve všech zastávkách a realizace navržených protihlukových opatření v termínu nejpozději před uvedením stavby do užívání.

V závazném stanovisku ke změně stavby „Odstavná plocha nákladních automobilů“, ul. Staročernská 227, Pardubice – Černá za Bory“ pro 104 parkovacích stání TNA v areálu Starzone stanovila KHS 8 podmínek k zajištění plnění hygienických limitů hluku v denní i noční době ze silniční dopravy i ze stacionárních zdrojů hluku. Podmínky z hlediska zajištění hlukových limitů byly stanoveny i v závazném stanovisku k územnímu řízení stavby nového terminálu Jana Kašpara Letiště Pardubice.

Stavbou „Spojovací komunikace Hlaváčova a 17. listopadu“ Pardubice je navrženo propojení rychlodráhy (komunikace první třídy č. I/36) s ul. 17 listopadu a dojde zde ke změně intenzit dopravy, proto KHS požadovala hlukové posouzení před vydáním souhlasného závazného stanoviska a stanovila 3 podmínky k zajištění plnění hygienických limitů hluku včetně doložení výsledků měření hluku z dopravy po realizaci stavby.

V závazném stanovisku ke stavebnímu řízení stavby „Centrum pro komplexní nakládání s odpady Zdechovice – VI. etapa skládky“, která řeší výstavbu dalších etap skládky Zdechovice byla stanovena podmínka měření hluku z provozu skládky k ověření výsledků výpočtů hlukové studie.

Z projektů sanačních prací u starých ekologických zátěží byly vydány posudky k projektům sanace bývalého podniku Tesla v Jablonném nad Orlicí a okolí bývalé chemické čistírny u autobusového nádraží ve Svitavách. V obou případech se jedná o kontaminaci zeminy a podzemních vod chlorovanými uhlovodíky. V areálu bývalého závodu Transporta Chrudim proběhla rozsáhlá asanace ložisek znečištění, které v minulosti způsobilo i kontaminaci několika zdrojů vod chlorovanými uhlovodíky.

V několika případech bylo k předložené projektové dokumentaci vydáno nesouhlasné stanovisko nebo byla vrácena k doplnění.

V působnosti oddělení HOK svitavského územního pracoviště KHS bylo nesouhlasné stanovisko bylo vydáno k PD na posílení vodovodu pro veřejnou potřebu obce Březinky z důvodu vysoké zranitelnosti vodního zdroje, situovaného v bezprostřední blízkosti příjezdové komunikace a záplavovém území povrchového toku. Další nesouhlasné stanovisko se týkalo nového zdroje pitné vody, který měl zásobovat zemědělský areál Pacov. Zdroj byl schválen až po doplnění podkladů o kvalitě vody.

Výzvy k doplnění s přerušením řízení se např. týkaly PD na bytový dům – Rezidence Hronovická, k.ú. Pardubice, kde byl zhotovitel vyzván k doplnění dokumentace o zhodnocení hlukové expozice na obyvatelstvo vzhledem k blízkosti umístění nového bytového domu u objektu stávající restaurace a masny.

Přerušení řízení proběhlo i u stavby „Stavební úprava a přístavba domu Kostěnice“, kde bylo požadováno předložení hlukové studie z důvodu zatížení bytu hlukem z truhlářské dílny a u stavby „ubytovací zařízení na Opatovickém písníku s občerstvením“, kde bylo taktéž požadováno předložení hlukové studie z důvodu zatížení ubytovacího zařízení

hlukem z provozu železnice, a v případě provozní doby občerstvení v době noční i z mluvené řeči při venkovním posezení.

Výzva k doplnění se týkala i projektu rekonstrukce a rozšíření stávajícího objektu kina v Horní Sloupnici o divadelní sál, bytovou jednotku a kotelnu. Projekt neobsahoval potřebné zázemí pro uvedený účel užívání, údaje o vzduchotechnice a o dodržení hygienických limitů hluku v chráněném vnitřním prostoru bytu.

Další výzvy k doplnění byly uplatněny u PD na sportovní areál Lanškroun z důvodů chyb ve výkresech, chybějící technologie úpravy vody a chybné návaznosti u bazénu, PD na přestavbu tělocvičny na víceúčelový sál Libchavy, jejíž součástí bylo vybudování venkovního podia s parketem, kde bylo požadováno doplnění hlukové studie s ohledem na blízkou obytnou zástavbu a PD na stáj pro skot - Červený Potok, kde nebyl doložen výsledek úplného rozboru vody ze zdroje pitné vody.

Velký objem preventivního dozoru také představují *interní konzultace poskytované ostatním odborům KHS*.

Týkají se hlavně hlukové problematiky, hlukových studií, protokolů z měření hluku, případně výsledků rozborů vody z vlastních zdrojů pitné vody v projektech posuzovaných zejména odbory hygieny práce a hygieny výživy. Jednalo se o projekty mnoha průmyslových a zemědělských provozů a areálů a restauračních zařízení.

Celkem takto poskytl odbor HOK během roku 260 konzultací. V řadě případů byly na základě těchto konzultačního vyjádření stanoveny závazné podmínky ke zpracování nebo doplnění hlukové studie, realizaci protihlukových opatření a měření hluku, případně přerušena řízení do doby doplnění těchto podkladů.

### ***Závazná stanoviska ke změnám užívání***

V roce 2013 bylo posuzováno celkem 148 navržených změn užívání různých objektů a prostor. Nejčastěji se jednalo o zřízení nových provozoven služeb v péči o tělo z bytových i nebytových prostor. Prováděná šetření na místě samém jsou většinou spojena s konzultační činností, kdy je s budoucími provozovateli projednáno nejvhodnější uspořádání a vybavení prostor, jak z hlediska jejich pracovních podmínek, tak i ochrany zdraví zákazníků.

Další posuzované změny užívání se týkaly ubytovacích zařízení, tělocvičen pro různé sportovní kluby, zařízení typu sociálních služeb (dům s pečovatelskými byty, nízkoprahové centrum), bytových jednotek a učeben.

Všechny tyto záměry byly na KHS předem konzultovány a navrhovatelé byli podrobně seznámeni s hygienickými požadavky pro daný záměr podnikání, čímž bylo dosaženo bezproblémového průběhu administrativního postupu v rámci stavebního řízení.

Společně s odborem hygieny výživy se posuzovalo několik žádostí o změnu užívání restauračních zařízení a kaváren pro pořádání hudebních produkcí, které vyžadovalo detailní posouzení zabezpečení proti šíření nadlimitního hluku k okolním objektům na základě měření a hlukové studie. Protihluková opatření byla předmětem posouzení i u projektů navrhujících nové vytápění různých objektů pomocí tepelných čerpadel.

Nejrozsáhlejší změnou na chrudimském okrese, posuzovanou společně s odborem hygieny práce bylo využití bývalého vojenského areálu „DEPO Chrudim“, kde jednotlivé objekty byly postupně novými vlastníky upravovány především na výrobní a skladové provozy. Důraz byl kladen opět hlavně na posouzení hlučnosti ve vztahu k okolí (nová obytná zástavba v lokalitě Rezidence Park Chrudim).

### ***Závazná stanoviska k uvedení staveb do užívání***

V loňském roce KHS v působnosti odboru HOK vydala po splnění hygienických požadavků celkem 287 závazných stanovisek k uvedení různých staveb do užívání. Jednalo se o dopravní a vodohospodářské stavby, objekty pro bydlení a ubytování, provozovny služeb, kulturní, rekreační a sportovní zařízení, apod.

U dopravních staveb jsme trvali na dokončení protihlukových opatření a ověření jejich účinnosti k dodržení hygienických limitů hluku v denní i noční době akreditovaným měřením.

Takto byla např. na Pardubicku po prodlouženém předčasném užívání uvedena do trvalého provozu modernizace silnice II/332 – obchvat Chvaletic. Další zkolaudovanou stavbou zde byla „I/37 Březhrad – Opatovice“, u které v minulosti požádalo Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) MZ o přezkum požadavků KHS a upuštění od realizace protihlukových opatření, MZ však požadavky KHS potvrdilo. Do užívání byly dále uvedeny dopravní stavby „I/37 Pardubice – Trojice, I. etapa a napojení obchodního centra Globus přímo z komunikace I/36.

Z významných vodohospodářských staveb v Pardubicích je možné zmínit kolaudaci stavebních úprav a modernizaci BČOV a modernizaci, rekonstrukci a stavební úpravy Plaveckého areálu Pardubice. U obou staveb kolaudaci předcházely zkušební provoz s měřením hluku ze stacionárních zdrojů. Dále se na Pardubicku posuzovalo v rámci kolaudačních řízení např. 6 ubytovacích zařízení, fitcentra, taneční studio, přístavba basketbalové haly, víceúčelová sportovní hala na tenisových kurtech v Dřívči, zázemí hokejbalového hřiště v Přelouči, z kulturních zařízení výstavní prostory včetně zázemí v zámku Choltice, zázemí pro veřejnost v zámku Pardubice aj.

Na Chrudimsku byly z dopravních staveb ukončeny závěrečné práce na novém mostě v Trhové Kamenici s částečnou přeložkou komunikace I/37. V Chrudimi byla provedena okružní křižovatka u výjezdu na Slatiňany a nový nadjezd nad rozestavěnou první etapou obchvatu I/37 v Chrudimi. Tyto stavby souvisí s časově omezeným povolením na hluk z provozu na komunikaci I/37.

Kladná stanoviska k uvedení do provozu byla vydána k několika provozům wellness v ubytovacích a rekreačních zařízeních, např. v areálu hotelu Jezerka na Seči. Na Seči byl též zkolaudován sportovně kulturní areál u autokempu Na pláži. Zde bylo zřízeno částečné zázemí pro koupací oblast Seč (sídlo plavčíka, vodní záchranné služby apod.).

V Litomyšli byl na podzim zkolaudován objekt jízdárny v areálu zámku, kde bude univerzální sál pro výstavy, koncerty a přednášky.

Pro skupinový vodovod Svitavy bylo povoleno zprovoznění nových jímacích vrtů s nízkým obsahem dusičnanů. U nového zdroje pitné vody pro zemědělský areál v Cerekvici nad Loučnou byla posuzována vodárenská technologie ke snížení obsahu dusičnanů pomocí dvojitého ionexového filtru. Byly stanoveny podmínky, které upřesňují rozsah monitorování jakosti upravované vody s ohledem na možnost zvýšení hodnoty u ukazatele chloridy a mikrobiálního oživení vody, s platností minimálně 1 rok a možnou eventuální úpravou.

Na Ústeckoorlicku bylo z významných dopravních staveb vydáno kladné stanovisko k uvedení do užívání k 1. etapě průjezdu železničním uzlem v Ústí nad Orlicí. Dále byly kolaudovány nové ubytovací, rekreační a sportovní objekty. V několika případech bylo vyžádán zkušební provoz za účelem měření hluku a realizace protihlukových opatření (sokolovna v Horní Čermné) nebo ověření či doplnění technologie úpravy pitné nebo koupací vody.

### ***Integrovaná prevence - IPPC***

V březnu 2013 vstoupila v platnost novela zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Z neznámých důvodů byla touto novelou působnost krajských hygienických stanic při posuzování žádostí o vydání integrovaného povolení (IP) z celé oblasti ochrany veřejného zdraví zúžena pouze na problematiku hluku, vibrací a neionizujícího záření. KHS Pardubického kraje se přitom např. v předchozím roce 2012 intenzivně zabývala problematikou zdravotních rizik u žádosti o vydání IP na spalovnu nebezpečných a ostatních odpadů společnosti AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o a na základě komplexního posouzení k ní vydala nesouhlasné stanovisko.

KHS se v loňském roce vyjadřovala k celkem 41 návrhům změn integrovaných povolení (IP) výrobních zařízení různých podniků.

Největší objem této činnosti se týká pardubického regionu, např. jen u společnosti Synthesia, a.s. se v roce 2013 jednalo o zařízení: Výrobní MP V a MP VI, Výroba arylsulfokyselin a arylhydroxiderivátů ve výrobě Betanaftol, Výroba organických specialit Ry 42,43 a Ry 52,53, Výroba nitrocelulózy, Energetika, Komplex zařízení pro výrobu azo-pigmentů a speciálních barviv, Soubor zařízení MP I a MP II na výrobu organických polotovarů v objektu Ry 23 a Ry 24, apod.

V několika změnách IP KHS uplatnila závazné podmínky, které se týkaly především předložení výsledků měření hlučnosti ze stacionárních zdrojů hluku u nejbližších chráněných venkovních prostorů staveb, konkrétně šlo o zařízení: „Výroba organických barviv a pigmentů v provozu KYPY“ společnosti Synthesia, a.s., „Slévárenský provoz pro tlakové lití hliníkových slitin“ společnosti JTEKT Automotive Czech Pardubice s.r.o. a „Linky elektrolytického pokovení pístnic autotlumičů tvrdým chromem“ společnosti KYB Manufacturing Czech s.r.o. U tohoto zařízení považovala KHS za nezbytné navrhnout na základě hodnocení a řízení zdravotních rizik v procesu EIA i podmínky týkající se emisí šestimocného chromu do ovzduší .

Opakovaně byla v rámci změny IP řešena hluková problematika cementárny Prachovice. Podkladem pro změnu byla řada měření hluku v okolí závodu a hodnocení zdravotních rizik hluku. Původně byla žádost s harmonogramem opatření předložena v květnu 2013. Změna IP předpokládala překračování ekvivalentní hladiny akustického tlaku u nejbližší obytné zástavby do max. 47 dB v noční době a byla časově omezena na 1 rok. V závěru roku 2013 byla žádost přehodnocena s ohledem na nereálný termín realizace opatření a upravená žádost obsahovala termín 30.6.2016. S ohledem na trend vývoje hladin hluku bylo maximální možné překročení sníženo na 46 dB.

Nesouhlasné vyjádření vydala KHS k předložené žádosti o 9. změnu IP zařízení „Centrum pro komplexní nakládání s odpady Zdechovice“ společnosti Bohemian Waste Management a.s. KHS požadovala dopracování hlukové studie se zahrnutím všech stacionárních zdrojů hluku schválených v rámci integrované prevence.

Kontrola plnění podmínek integrovaných povolení se týkala také převážně problematiky hluku a to u společnosti MACH DRŮBEŽ a.s. pro provoz zařízení „Farma pro výkrm drůbeže Holice“, u zařízení společnosti Paramo a.s. a u zařízení společnosti Synthesia a.s.

### ***EIA, SEA***

V rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., odbor HOK posuzoval z hlediska ochrany veřejného zdraví včetně hodnocení zdravotních rizik pro obyvatele celkem 62 oznámených záměrů.

Většinou bylo vydáno kladné vyjádření, případně byly stanoveny podmínky pro další stupně projektové přípravy.

Z významnějších akcí je možné uvést např. stavbu nového terminálu na letišti Pardubice, novou výrobní halu pro navýšení kapacity výroby tlumičů v areálu KYB Manufacturing Czech s.r.o. v průmyslové zóně Staré Čivice, rozšíření areálu firmy ZVV s.r.o. Pardubice - Fáblovka“ s novou výrobní halou pro povrchovou úpravu, záměr „JAPA Housing Project Phase 3“ společnosti JTEKT Automotive Czech Pardubice s.r.o. v průmyslové zóně ve Starých Čivicích, obsahující zvýšení výrobní kapacity komponent pro posilovače řízení instalací nových slévacích a obráběcích linek, zdvojení stávajícího vedení 400 kV Týnec - Krasíkov, výstavbu větrného parku se 7 VE o výkonu po 2 MW v Mladkově a Lichkově, velký logistický areál se skladovou halou na Borku v České Třebové, nový závod na výrobu zemědělské techniky v průmyslové zóně v Litomyšli, rekonstrukci objektů opravny a zkušebny leteckých motorů v Moravské Třebové – Sušici, rekonstrukci jímacího zařízení Podlažice pro skupinový vodovod Chrudim, rozšíření lyžařského areálu na Dolní Moravě o další sjezdové tratě, dostavby zemědělských areálů aj. Jako nedostatečně zpracované z hlediska ochrany veřejného zdraví shledala KHS tři posuzované záměry.

U souboru opatření „Ekologický program Elektrárny Opatovice, a.s.“ ke splnění budoucích emisních limitů při změně stávajícího paliva se jednalo o předložení přehledné přepravní bilance a dopracování hlukové a rozptylové studie. Požadavek na dopracování hlukové studie s důrazem na stacionární zdroje hluku, související s uložštěm Bukovina, byl uplatněn i v dalším stupni řízení k dokumentaci, kde též bylo upozorněno na řádovou chybu v rozptylové studii u některých ukazatelů a tím i nadhodnocení při charakterizaci zdravotního rizika pro okolní obyvatelstvo v posouzení vlivů na veřejné zdraví.

U oznámení záměru „Komerční zóna Vápenka“ KHS požadovala předložit dopracovanou hlukovou studii včetně posouzení i případného napojení průmyslové zóny přímo ze silnice č. I/37. Variantní posouzení bylo požadováno z důvodu maximálního snížení negativních vlivů stavby, především nežádoucí hlukové zátěže vyvolané silniční dopravou na ulicích Teplého a Pražská v Pardubicích.

U záměru příjmu a zpracování autovraků v obci Sedliště na svitavském okrese bylo důvodem nedostatečné zabezpečení provozu z hlediska pracovních podmínek i ochrany okolí.

### ***Pohřebnictví***

V roce 2013 byly v oblasti pohřebnictví řešeny běžné záležitosti jako konzultace ke zřízení márnice, stanovisko a kolaudace stavebních úprav obřadních síní, vydání stanoviska k určení tlečí doby pohřebiště a zrušení urnového háje. K přepravě ostatků byly vystaveny dva umrlčí pasy s místy určení Ukrajina a Slovensko.

### ***Provozní řády***

Velký objem práce odboru HOK představuje povinné schvalování provozních řádů různých zařízení a činností (ubytovacích zařízení, koupališť, saun, provozů wellness, provozoven služeb v péči o tělo, vodovodů a komerčních studní, zařízení pro nakládání s odpady). Časově náročná je především související konzultační a osvětová činnost, neboť pro některé začínající provozovatele je zpracování provozního řádu první příležitostí k seznámení s jejich povinnostmi z hlediska hygieny a ochrany zdraví zákazníků. Celkem bylo v roce 2013 posouzeno a chváleno 672 provozních řádů.

Velmi se přitom osvědčily podrobné vzorové provozní řády, zpracované a dané k dispozici na webovou stránku KHS v loňském roce. Provozovatelé je po doplnění většinou zasílají v elektronické podobě pracovníkům odboru HOK ke konzultaci.



Většinou se pak již jedná jen o drobné korekce textu a dopracování znění jednotlivých odstavců.

U PŘ ubytovacích zařízení bývá nejproblematictější kapitola týkající se zásad prevence vzniku infekčních onemocnění, používání desinfekčních přípravků v souladu s požadavky zákona o biocidech a prevence rizika legionel v teplé vodě. Celkem v roce 2013 předložily osoby provozující ubytovací služby v ubytovacích zařízeních (jednalo se zejména o penziony a ubytovny) celkem 64 návrhů PŘ.

Největší objem představují provozní řády služeb v péči o tělo, provozovatelky využívají zmíněné vzory provozních řádů z webových stránek KHS a v případě nejasností je konzultují s pracovníky odboru před jejich konečným vypracováním. Nejčastějšími chybami v předložených návrzích PŘ byly postupy v očištění použitých nástrojů, střídání dezinfekčních prostředků dle rozdílných aktivních látek a upřesnění způsobu ukládání komunálního a nebezpečného odpadu.

V roce 2013 bylo odborem HOK vydáno celkem 381 rozhodnutí k provozním řádům provozoven služeb péče o tělo (kadeřnictví, masáže, kosmetika, pedikúra, manikúra a modeláže nehtů, tetováž a permanentní make-up, solária). V menším počtu případů se jednalo i o služby prováděné docházkovým způsobem. Provozní řády pro službu docházkovým způsobem využívají především začínající provozovatelé, bez klientely. Pokud si zařídí provozovnu, v docházkové službě obvykle nepokračují pro její náročnost na přesuny pomůcek a materiálu.

Bylo schváleno i 26 nových nebo aktualizovaných PŘ na koupaliště a sauny, provozy wellness v nových ubytovacích zařízeních, 54 aktualizovaných PŘ vodovodů a 15 provozních řádů nových komerčních studní. Ve většině případů schválení předcházely konzultace a doplnění předložených návrhů PŘ. U komerčních studní se nejčastěji řeší způsob zdravotního zabezpečení vody a sledování hodnot volného chlóru provozovatelem (nutnost vlastního vybavení měřícím přístrojem).

V jednom případě posuzovaného PŘ komerční studny byla podána výzva k doplnění. Jednalo se o nový zdroj pitné vody pro zemědělský areál. Žádost neobsahovala doklad o vyhovující kvalitě vody. Tento nedostatek nebyl do stanoveného termínu odstraněn a KHS proto zastavila řízení.

Podle zákona o odpadech posuzuje KHS i provozní řády zařízení nakládajících s odpady. Tyto provozní řády posuzují pracovníci odboru ve spolupráci s odborem hygieny práce. V roce 2013 bylo schváleno 132 provozních řádů mobilních zařízení určených pro sběr a výkup odpadů, stabilních sběrných dvorů a sběren, provozů na zpracování autovraků, recyklačních linek a kompostáren. Řeší se zde hlavně problematika vlivů na okolí a zajištění pracovních podmínek pro zaměstnance. Hlučnost provozu, která byla i důvodem stížností obyvatel, byla např. důvodem nesouhlasného stanoviska KHS k PŘ provozovny v Kostěnicích, kde nakonec byl po měření hluku se stanovenými podmínkami PŘ schválen. Většinou jsou ale tato zařízení umístěna mimo obytnou zástavbu, takže nehrozí obtěžování negativními vlivy z provozu a spíše se odstraňovaly nedostatky v zázemí zaměstnanců.

### ***Napadená stanoviska***

Napadeno bylo závazné stanovisko KHS v rámci územního řízení ve věci „Stupeň Přelouč II“ – Úprava technického řešení na Slavíkových ostrovech“ na pozemcích v k.ú. Břehy a Přelouč. Odvolání podal účastník řízení - Děti země – Klub za udržitelnou dopravu. Jako důvod svého odvolání uvedl zásadní právní a věcné nedostatky, které lze odstranit jen změnou nebo zrušením stanoviska nadřízeným orgánem. MZ dospělo k závěru, že KHS postupovala správně a napadené stanovisko k projektové dokumentaci potvrdilo.

### **III. Státní zdravotní dozor (kontroly, rozhodnutí)**

<b>Celostátní prioritní oblasti SZD, stanovené MZ</b>		
<i>Dozorová oblast</i>	<i>Počet evidovaných objektů</i>	<i>Počet provedených kontrol</i>
<b>Pitná voda</b>		
<i>Vodovody nad 5000 obyvatel</i>	18	31
<i>Vodovody pod 5000 obyvatel</i>	180	183
<i>Veřejné studny</i>	12	12
<b>Koupaliště a sauny</b>		
<i>Koupaliště ve volné přírodě</i>	9	19
<i>Koupací oblasti</i>	10	59
<i>Umělá koupaliště trvalá</i>	27	70
<i>Umělá koupaliště sezónní</i>	47	85
<i>Sauny</i>	41	54
<b>Provozovny péče o tělo</b>		
<i>Porušování integrity kůže</i>	25	24
<b>Ubytovací služby</b>		
<i>Ubytovny</i>	98	96
<b>Zdroje hluku a vibrací</b>		
		35
<b>Krajské prioritní oblasti SZD, stanovené KHS</b>		
<i>Ubytovací a rekreační zařízení s vlastními zdroji pitné vody</i>	51	47
<i>Ostatní ubytovací zařízení nad 30 lůžek</i>	112	71
<i>Wellness provozny</i>	17	19
<i>Kursy koupání kojenců a batolat</i>	17	18
<i>Služby v péči o tělo, využívající speciální přístroje a procedury</i>	65	68
<i>Ostatní služby - nové provozny a závady při minulých kontrolách</i>	150	156
<b>Ostatní oblasti SZD</b>		
<b>Provozovny péče o tělo</b>		
<i>Holičství, kadeřnictví</i>	628	103
<i>Manikúry, pedikúry</i>	314	89
<i>Kosmetické provozovny</i>	278	55
<i>Masérské, regenerační a rekondiční služby</i>	263	19
<i>Solária</i>	65	25
<b>Ubytovací služby</b>		
<i>Hotely, motely</i>	100	20
<i>Kempy</i>	18	17

#### **Pitná voda**

Státní zdravotní dozor (SZD) nad plněním povinností provozovatelů veřejných vodovodů a zdrojů pitné vody využívaných k podnikatelské činnosti (tzv. komerčních studní) představuje jednu z celostátně prioritních oblastí činnosti odboru HOK.

Výsledky provozní kontroly jakosti vody, prováděné provozovateli v povinném rozsahu a frekvenci, jsou v elektronické podobě předávány KHS a po jejich kontrole a verifikaci zařazeny do celostátního informačního systému hygienické služby. Nad rámec této kontroly KHS provádí v součinnosti s laboratoří Zdravotního ústavu vlastní namátkové rozbory vzorků pitné vody.

Ve druhé polovině loňského roku se KHS nad rámec běžného SZD zaměřila na hloubkové ověření kvality pitné vody ve vodovodech s kapacitou nad 5000 obyvatel. Reagovala tím na diskuzi o kvalitě a zdravotní nezávadnosti „kohoutkové vody“ podávané v restauračních zařízeních, kterou vyvolala v červenci loňského roku tisková zpráva Potravinářské komory ČR, ve které byla poněkud zpochybněna kvalita této vody, dodávané veřejnými vodovody, ve srovnání s vodou balenou. Provedené rozbory vzorků vody ze spotřební sítě 15 vodovodů s kapacitou nad 5 000 zásobovaných obyvatel u široké škály ukazatelů včetně mnoha pesticidních látek potvrdily dobrou jakost vody, která nepředstavuje žádné zdravotní riziko pro spotřebitele.

Celkem bylo v roce 2013 odebráno a vyšetřeno 94 vzorků pitné vody. Nebyly zjištěny závažnější nedostatky, jen ojediněle byl zjištěn nadlimitní výskyt bakterií, množících se při stagnaci vody v potrubí, event. mírné překročení obsahu železa. Provozovatelé po tomto zjištění přijali nápravné opatření a následné kontrolní odběry vzorků.

Při místních šetřeních je věnována pozornost celému systému zásobování vodou včetně stavu zdrojů vody, úpraven a vodojemů. Je prováděna kontrola dodržování schválených provozních řádů, zejména rozsahu a četnosti kontrol jakosti vody, hygienického zabezpečení vody, chemických přípravků používaných k dezinfekci vody (značení, atestů, doby použitelnosti), bezpečnostních pokynů pro práci s přípravky, zajištění informovanosti spotřebitelů o zhoršené kvalitě vody a opatřeních. Zjištěné drobné závady v loňském roce provozovatelé po upozornění odstranili.

Dočasná výjimka z kvality pitné vody na dobu 3 let (stanovení mírnějšího limitu na základě provedeného hodnocení zdravotních rizik) byla v roce 2013 se stanovenými podmínkami povolena pouze v jednom případě a to u vodovodu pro obec Horní Bradlo pro ukazatele dusičnany, hliník a beryllium. Obec postupuje v realizaci nového zdroje v jiném prameništi, kde se očekává získání vyhovující pitné vody.

Krajskou prioritou ve SZD nad zásobováním pitnou vodou byly roce 2013 stejně jako v předešlých letech kontroly ubytovacích a rekreačních zařízení využívajících vlastní zdroje vody. Jedná se o nejproblematictější kategorii na úseku kontroly pitné vody (zranitelné zdroje, chybí většinou odborná obsluha zařízení apod.) se zvýšeným rizikem infekčních onemocnění přenosných vodou. Podle jejich sezónního využití byla provedena kontrola u všech těchto zařízení a preventivně zde bylo odebráno a vyšetřeno 17 vzorků vody. Nebyly zjištěny závažnější nedostatky. U dvou objektů došlo k přepojení na veřejný vodovod.

### ***Teplá voda***

Mezi krajské priority ve SZD, prováděném odborem HOK, patří i kontrola zdravotní nezávadnosti teplé vody v ubytovacích zařízeních se zaměřením na přítomnost bakterií rodu Legionella. Tyto bakterie snadno osídlují nevhodně provedené nebo provozované rozvody teplé vody a u zejména u lidí se sníženou imunitou mohou po vdechnutí vodního aerosolu vyvolat závažné onemocnění.

V roce 2013 bylo vyšetřeno 28 vzorků teplé vody ve větších ubytovacích zařízeních, nadlimitní výskyt bakterií Legionella byl zjištěn v 6 objektech. Provozovatelé následně provedli nápravná opatření (zvýšení teploty vody, dezinfekce).

### ***Koupací vody***

Mezi celostátní priority v dozorové činnosti odboru HOK patří i kontrola plnění povinností k ochraně veřejného zdraví u provozovatelů krytých a venkovních koupališť, bazénů a saun.

I zde KHS v součinnosti s laboratoří Zdravotního ústavu provádí nad rámec povinné provozní kontroly své vlastní rozbory. Kromě toho dohlíží na celý režim provozování těchto zařízení podle schválených provozních řádů včetně používání vhodných dezinfekčních prostředků.

Závažnější provozní závady byly v loňském roce zjištěny jen výjimečně. Při kontrolách jakosti vody tato ve většině odebraných vzorků vyhovovala, celkem bylo odebráno a vyšetřeno 708 vzorků. Nevyhovující kvalita vody byla spolu s dalšími závadami důvodem k uložení pokuty pouze ve dvou případech hotelových provozů wellness.

Jako přínos pro zlepšení jakosti vody se osvědčilo osazení účinné UV lampy (např. plavecký bazén KPB v Chrudimi, nové wellness centrum hotelu Jezerka na Seči).

Na základě podnětu občanského sdružení Litomyšlský PATRIOT se KHS v loňském roce zabývala situací na krytém plaveckém bazénu v Litomyšli. OS poukazovalo hlavně na špatné řešení odtoku vody z ochozů bazénu a tvorbu kaluží, snižující bezpečnost provozu. KHS na stavbě a provozování bazénu neshledala závady, problém kaluží a bezpečnosti provozovatel řešil pomocí protiskluzných rohoží. S odpovědí nebylo OS spokojeno a požádalo o její přezkoumání MZ ČR. MZ potvrdilo názor KHS, pouze upozornilo na potřebu dořešení stavební závady ve sklonu dlažby ochozu bazénu. KHS ověřila ve spolupráci se zdravotním ústavem bezpečnost používání rohoží z epidemiologického hlediska a ve věci stavební závady sklonu dlažby ochozu podala příslušný podnět stavebnímu úřadu v Litomyšli.

Podstatně více problematické nežli ve velkých bazénech je udržení vyhovující kvality vody ve vodoléčebných rehabilitačních provozech, především hydromasážních vanách. V roce 2013 byly zjištěny nedostatky při většině kontrol kvality vody a tato oblast SZD byla proto zařazena KHS do letošních krajských priorit.

Krajskou prioritou u koupacích vod byly v loňském roce na základě získaných zkušeností kontroly wellness provozů v ubytovacích a rekreačních zařízeních a provozování kurzů koupání kojenců a batolat. Závažné nedostatky zjištěny nebyly. V jednom případě malého wellness penzionu bylo důvodem kontroly ohlášené onemocnění dermatitidou způsobenou bakterií *Pseudomonas aeruginosa*, uváděné do souvislosti s pobytem v tomto zařízení. Následně provedené odběry vody ani stěry však přítomnost pseudomonád nepotvrdily.

V rozporu s hygienickými požadavky byla provozována vířivka v Aquaparku v Žamberku, což bylo v loňském roce odstraněno instalací nové vířivé vany s technologií úpravy vody.

Během roku bylo v kraji provedeno 18 kontrolních návštěv kurzů koupání kojenců a batolat. Zjištěny byly pouze drobné nedostatky (poškození pomůcek na plavání – provozovatel provedl výměnu, nedostatečné střídání dezinfekčních prostředků s odlišnou účinnou látkou, též provedena náprava). Regulace teploty vody a vzduchu se řeší operativně a nebyly zde zjištěny větší problémy.

Podle požadavků příslušné směrnice EU, transponované do zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zajišťuje KHS dohled nad kontrolou kvality a zdravotní nezávadnosti vody v 10 přírodních koupacích oblastech, využívaných větším počtem lidí. Rozbory jsou prováděny podle zpracovaného monitorovacího kalendáře po celou koupací sezónu a výsledky neprodleně zveřejněny na webových stránkách KHS. Základní informace o koupací oblasti jsou též umístěny na informační tabuli přímo na místě.

U třech provozovaných přírodních koupališť má tuto povinnost provozovatel. V koupací sezóně 2013 nebyly zjištěny závažnější problémy, pro které by bylo nutné omezovat koupání na těchto plochách.

Velmi úspěšně proběhla loňská sezóna na sledovaných místech na VN Seč. Po řadě let omezení koupání z důvodů rozvoje sinic během léta či mikrobiální kontaminace v závěru koupací sezóny 2012, měla přehrada po celé léto vodu vhodnou ke koupání. Rozvoj sinic byl minimální, naopak byl hojný výskyt zooplanktonu a pestré zastoupení fytoplanktonu. Přehrady Seč se ani závažněji nedotkly povodně probíhající v roce 2013. Omezovat koupání z důvodu sinic nebylo v loňské sezóně třeba ani na rybníku Rosnička v příměstské rekreační zóně u Svitav. Přesto zde voda v posledních letech vykazuje zhoršení ve znečištění bakteriemi fekálního původu a její kvalita se v dlouhodobém hodnocení za 4 uplynulé sezóny zhoršila ze stupně „dobrá“ na předposlední stupeň „přijatelná“. KHS na základě této skutečnosti požádal koncem roku vodoprávní úřad o přijetí opatření ke zjištění příčin znečišťování vody a uložení nápravných opatření.

Vydáním nové vyhlášky č. 238/2011 Sb., vznikla samostatná kategorie tzv. nádrží ke koupání, která umožňuje legální provoz některých dřívějších koupališť bez technologie úpravy vody, dosud využívaných ke koupání bez dozoru nad kvalitou vody na vlastní nebezpečí. V loňském roce byl takto na svitavském okrese legalizován provoz nádrží ke koupání v obcích Sebranice, Rychnov na Moravě a Mladočov.

### ***Provozovny péče o tělo***

Pracovníci odboru HOK provedli v roce 2013 celkem 539 kontrol v provozovnách péče o tělo. Celostátní prioritou SZD jsou zde služby, u kterých dochází k porušování integrity kůže (tetování, piercing, permanentní make-up). Jejich provozovatelé mají vesměs dobré znalosti k ochraně zdraví a menší nedostatky byly zjištěny pouze ve dvou provozovnách. Hrubé závady nebyly až na ojedinělé výjimky zjištěny ani u ostatních typů služeb (kosmetika, pedikúra, manikúra a modeláž nehtů, masáže, solária), nejčastější zjištěné nedostatky se týkaly volby a správného používání dezinfekčních prostředků, obsahu lékárníčky, práce v civilním oděvu, nedostatečného vybavení k osoušení rukou po umytí, zahájení práce bez schváleného provozního řádu, apod.

Častěji se stejně jako v minulých letech vyskytovaly hygienické nedostatky v čistotě provozovny a provádění dezinfekce použitého náčiní v provozovnách kadeřnictví, což je dáno především nízkou profesní úrovní pracovníků, kde tvoří vysoké procento absolventů rekvalifikačních kurzů, jejichž znalosti z oblasti hygieny a ochrany zdraví nejsou dostatečné. K tomu přispívá i velká obměna těchto provozoven, čemuž odpovídal i vysoký počet schválených provozních řádů. Velká část provozovatelek přitom pracuje pouze na objednávku, což zhoršuje možnost provést kontrolu zejména v menších obcích. V jednom případě byl v provozovně kadeřnictví kromě uložení sankce pozastaven výkon činnosti do doby odstranění závad (nárůst plísně na stěnách, prošlý dezinfekční prostředek).

Krajskou prioritou ve SZD nad službami byly v roce 2013 provozovny, ve kterých jsou používány speciální přístroje a procedury.

Bylo zkontrolováno celkem 68 provozoven s nejrůznějším přístrojovým vybavením (kryolipolýza, radiofrekvenční ošetření, kavitace, lymfomasáže, lymfodrenáže, bodystyling, vacupres, elektropunktura, masážní přístroje, aj.) za účelem zkrášlení, odstranění celulitidy, zeštíhlení problematických partií apod., poskytují uhlíčitá koupele, nebo v rámci kosmetických služeb používají laserové přístroje k ošetření pokožky, ultrazvukové špachtle k lepšímu vstřebávání účinných látek, galvanické žehličky, ozonizér apod.

V jedné nové provozovně masáží byla na základě naší kontroly vyřazen z používání magnetoterapeutický přístroj, který může být používán pouze ve zdravotnických zařízeních. Jinak byly zjištěny jen ojedinělé menší nedostatky např. v povinném střídání dezinfekčních prostředků.

### ***Ubytovací služby***

Prioritní celostátní akcí SZD v roce 2013 bylo provedení kontroly ubytoven. V Pardubickém kraji bylo takto zkontrolováno všech 96 ubytoven, které má KHS ve své evidenci. Většina z nich byla provozována v souladu se schváleným provozním řádem. Pokud byly zjištěny nedostatky, týkaly se nejčastěji křížení čistého a použitého ložního prádla, nevhodného uložení úklidových pomůcek nebo nesprávného používání dezinfekčních prostředků.

V pěti případech byla za zjištěné závady uložena sankce. Jinak jsou zjišťovány spíše technické závady (neodvětrané kuchyňky, nefunkční el. ventilátory, plíseň kolem oken, neexistence úklidových komor, špatný stavebně technický stav hygienických zařízení). V několika případech nepředložil nový provozovatel ke schválení provozní řád, což bylo v krátké době napraveno.

V jednom případě byl SZD proveden v součinnosti s protiepidemickým oddělením na základě oznámení výskytu svrabu u jedné rodiny. V části ubytovny zjištěny závažné závady (plísně na zdech, nefunkční WC apod.). Po přeléčení a odstěhování této nevladatelné rodiny byly provozovatelem závady odstraněny.

### ***Hluk a vibrace***

Posouzení hlukové zátěže ve vztahu k hygienickým limitům hluku a přijetí potřebných opatření k jejich dodržení je nejčastější problematikou, řešenou v rámci preventivního dozoru. Státní zdravotní dozor v této oblasti spočívá převážně v prošetření podaných podnětů a stížností, které se nejčastěji týkají hluku z hudebních produkcí, pořádaných v noční době, hluku z restauračních zařízení, popř. hluku z dopravy nebo průmyslových stacionárních zdrojů hluku.

Pro podnik AVX Czech Republic s.r.o., Lanškroun bylo v roce 2013 vydáno nové časově omezené povolení provozu zdroje nadlimitního hluku s platností do 31.10.2014, byly přitom stanoveny podmínky pro snížení hlučnosti a realizaci protihlukových opatření.

### ***Odvolání nebo jiné opravné prostředky***

V roce 2013 byly podány pouze 1x námítky do protokolu o kontrolním zjištění. Jednalo se o zjištění překračování hygienického limitu hluku v době noční z pořádání veřejné hudební produkce na pozemku obce. Obec využila zákonnou lhůtu na podání námitek a oznámila provozovatele veřejné hudební produkce, kterému pozemky za tímto účelem pronajala. KHS následně zahájila správní řízení s provozovatelem veřejné hudební produkce z důvodu uložení sankce.

Proti rozhodnutím KHS vydaným na základě SZD byla v roce 2013 podaná 2 odvolání proti uložené sankci za překročení hygienického limitu hluku z veřejné produkce hudby. Obě odvolání byla postoupena nadřízenému orgánu, tj. MZ ČR.

### ***Opravné prostředky předané MZ ČR***

MZ v roce 2013 přezkoumalo na základě odvolání závazné stanovisko KHS k územnímu řízení ve věci „Stupeň Přelouč II“ – Úprava technického řešení na Slavíkových ostrovech“ a napadené stanovisko KHS potvrdilo.

MZ ČR byla dále v roce 2013 postoupena dvě odvolání proti uložené pokutě ve věci nadměrného hluku z veřejné produkce hudby.

V prvním případě provozovatel zpochybňoval svoji odpovědnost za hudební produkci, ale důkazním materiálem byla jeho žádost na obecním úřadu o povolení akce. Pokuta byla snížena o 1000 Kč z důvodu nesprávného použití korekce.

Ve druhém případě provozovatel zpochybňoval způsob měření, nepřizvání k měření, nedostatečný popis události atd. MZ rozhodnutí zrušilo, neboť v protokolu Zdravotního ústavu považovalo za nedostatečně zdokumentované měření pozadí (to bylo nutno provést na jiném místě v obci, protože i o hudebních přestávkách byly vnímatelné hlasové projevy účastníků produkce).

### **Řešené podněty a oznámení**

Nejčastější podněty podané v roce 2013 na KHS a řešené odborem HOK se stejně jako v předešlých letech týkaly hluku.

KHS se zabývá případy nadměrného hluku způsobeného konkrétní podnikatelskou činností. V odůvodněných případech je po prošetření podání provedeno inspekční měření hluku v chráněném vnitřním nebo venkovním prostoru stavby (tj. v bytě nebo 2 m před okny bytu) stěžovatele bez vědomí provozovatele zdroje hluku. Toto měření si KHS objednává u Zdravotního ústavu (KHS žádné měřicí přístroje nevlastní). Měření je prováděno podle vhodnosti počasí a možností laboratoří ZÚ. Protokol s výslednými hodnotami hluku je pak pro KHS podkladem pro případné zahájení správního řízení.

Hygienické limity hluku, uvedené v nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, jsou primárně stanoveny za účelem ochrany zdraví před závažnými zdravotními účinky dlouhodobé expozice hluku z dopravy nebo technických zdrojů hluku. Jsou proto stanoveny v ekvivalentní hladině akustického tlaku za určitý časový úsek. U hluku z provozoven jsou konkrétně stanoveny pro 8 souvislých a na sebe navazujících nejhluchnějších hodin v denní době (6:00-22:00), resp. pro nejhluchnější hodinu v době noční (od 22.00 do 6.00 hodin).

Nevztahují se na hlasové a jiné akustické projevy hostů přicházejících nebo odcházejících z restauračních zařízení po veřejném prostranství, které bývají hlavní příčinou rušení nočního klidu a podávání stížností.

Provozování hudební produkce je přitom možné pouze v těch zařízeních, která k tomu mají příslušné kolaudační povolení, vydané stavebním úřadem. Případy pořádání hudebních produkcí v zařízeních bez tohoto povolení proto primárně řeší stavební úřady.

KHS v loňském roce řešila 12 podnětů týkajících se hluku z hudebních produkcí, konkrétně v Pardubicích, Hlinsku, Rozhovicích, Zaječicích a České Třebové.

Nejčastěji se jednalo o stížnosti občanů bydlících v rodinných domech v blízkosti lokalit, kde byly pořádány hudební produkce ve venkovním prostoru. Hlavním argumentem stěžovatelů bylo zhoršení usínání až znemožnění spánku po 22:00 hodině. Po obdržení stížnosti KHS provedla místní šetření a většinou následovalo měření hluku, které v nočních hodinách většinou prokázalo překročení hlukového limitu. Následně bylo v takovém případě s pořadatelem hudební produkce zahájeno správní řízení.

Mylnou představou pořadatelů těchto akcí často bývá, že po nahlášení plánované akce na městský nebo obecní úřad nemusí dodržet hlukový limit. Pro noční dobu je přitom tento limit natolik přísný, že jakékoliv hudební akce v zastavěném území prakticky vylučuje.

Jiná situace je u hluku z dopravy, pro který jsou limity vyšší a k jejich překročení dochází hlavně u obytných objektů situovaných v těsné blízkosti frekventovaných komunikací.

Kromě toho pro většinu starších komunikací I. třídy, vedených přes zástavbu měst a obcí, kde jdou naplánované obchvaty nebo změny dopravního řešení novými komunikacemi, jsou vydané dlouhodobé výjimky z hlukového limitu na dobu nutnou k realizaci navrženého protihlukového opatření.

V roce 2013 KHS řešila 12 stížností na hluk ze silniční nebo železniční dopravy. V jednom případě v České Třebové bylo zjištěno mírné překročení limitu hluku v noční době, což bude předmětem jednání s ŘSD. Opakovaná byla stížnost na hluk z komunikace II. třídy v Prosetíně, kde předchozí měření neprokázala překročení limitu. Stěžovateli bylo nabídnuto ověření novým měřením a byl k tomu požádán o součinnost. Měření ve venkovním chráněném prostoru před fasádou domu, kde podle platných předpisů platí hlukový limit, však nebylo ze strany stěžovatele akceptováno (požadoval měření na hranici pozemku) a obrátil se na nadřízený orgán. Stížnost podaná na hluk z komunikace I. třídy v Hlinsku byla zaslána až na začátku zimního období a případné objektivní měření bude možno provést dle metodického návodu v období duben až červen nebo září až říjen.

Na stacionární zdroje hluku bylo řešeno 14 podnětů. Proměřen byl na základě stížnosti např. provoz kovárny v Chrudimi. Bylo prokázáno překročení limitu pro noční dobu. Proběhlo správní řízení s uložením sankce a byla projednána nápravná opatření. Vzhledem k rozsahu a náročnosti bude jejich realizace zahájena až v letošním roce.

Další šetřené podněty se týkaly např. fy Techplast a.s. Česká Třebová a v. d. SOLEA CZ Rybník, kde výsledkem bylo přemístění zdrojů hluku dále od chráněných objektů.

Měření provedeným na základě stížnosti na hluk ze stavební činnosti při realizaci stavby kanalizace a ČOV Ústí nad Orlicí nebylo zjištěno překročení hlukových limitů. Hlukový limit nesplnil provoz modernizované ČOV v České Třebové, který je ve zkušebním provozu a bude dále pokračováno v realizaci protihlukových opatření.

Složitou a zatím neuzavřenou kauzou je stížnost majitele RD na hluk z nástrojárny ve Vysokém Mýtě, kde byla stavba RD přiléhajícího ke stávající nástrojárně povolena bez vyžádání stanoviska KHS stavebním úřadem. KHS zde po konzultaci s MZ provedla měření, které prokázalo překročení limitů hluku ve venkovním i vnitřním prostoru RD.

Jak již bylo uvedeno, hlukový limit stanovený v denní době jako ekvivalentní hladina akustického tlaku pro 8 souvislých a na sebe navazujících nejhlučnějších hodin je určen především pro ochranu zdraví před dlouhodobou hlukovou expozicí ze stacionárních průmyslových zdrojů hluku. Některé i když obtěžující zdroje hluku proto nepostihuje a zajištění optimální hlukové pohody k bydlení cestou kontroly dodržování hygienických limitů není v řadě případů dosažitelné.

Ve Svitavách tak v loňském KHS uzavřela např. jako neopodstatněnou stížnost na hluk z hudební produkce z tělocvičny při cvičení s hudbou, které probíhalo jen jednu hodinu denně. Podobnou záležitostí byla petice obyvatel nové zástavby RD proti obtěžování hlukem ze svitavského sportovního stadionu. KHS zde postupovala cestou jednání s vedením města, které si nechalo posoudit situaci akreditovanou akustickou firmou a podle jejího návrhu byla omezena zbytečně vysoká intenzita ozvučení stadionu. Proti postupu KHS bez inspekčního měření hluku v případě stížností na hudební produkce nepravdělně zasahujících do nočních hodin u místního restauračního zařízení ve Svitavách nevzněl po přezkoumání celé kauzy námitky ani veřejný ochránce práv (ombudsman).

V Pardubicích byly řešeny dvě stížnosti na ubytovací zařízení, v jednom případě nebyly shledány závady, v druhém se jednalo o výskyt svrabu a bylo zde postupováno v součinnosti s protiepidemickým odborem.



K řešení stížností na zápach a znečišťování ovzduší jsou kompetentní orgány ochrany životního prostředí podle zákona o ovzduší. KHS zde má pouze dílčí úlohu v případném posouzení zdravotního rizika při existenci obav ze zdravotních důsledků znečištění ovzduší.

V roce 2013 se takto KHS zabývala stížnostmi na zápach v okolí výrobních hal závodu v Hlinsku, kde obyvatelé měli obavy i o zdravotní důsledky. Při místním šetření bylo dohodnuto, že provozovatel provede měření emisí z výroby, aby bylo zřejmé skutečné složení emisí a na základě toho navrhnutá další opatření. Jedná se o sezónní výrobu, které bude na lince spuštěna až počátkem léta.

K řešení řady podávaných stížností a podnětů není KHS věcně příslušná a postupuje je kompetentnímu orgánu nebo předkladatele odkazuje na občansko správní soudní řízení dle občanského zákoníku.

Jedná se např. o stížnosti na zápach z bytu ze sousedství (většinou se jedná o chování zvířat nebo hromadění odpadů v bytě) či na nepořádek a znečišťování veřejných prostor domů. Dále o stížnosti na závadnou likvidaci odpadních vod včetně fekálií, vypouštění odpadních vod do vodotečí či na sousední pozemky, které KHS postupuje buď vodohospodářskému orgánu (pokud jde pravděpodobně o obecné ohrožení vod podle vodního zákona) nebo stavebnímu úřadu (pokud jde o jímku či jinou stavební závadu dle stavebního zákona).

Stavební úřad je hlavním kompetentním orgánem i u stížností nebo upozornění na nepovolené „černé“ stavby nebo provozovny nebo závady staveb, např. výskyt plísní v bytech. KHS u těchto podání se stavebními úřady podle okolností a potřeby úzce spolupracuje. Takto byla v roce 2013 např. ve spolupráci se stavebním úřadem v Chrastí řešena dvě podání na „nepovolené“ provozovny v Hrochově Týnci. Při řešení stížností na plíseň v bytech je v součinnosti se stavebními úřady postupováno podle metodiky MZ a MMR z roku 2005. V loňském roce byly takto řešeny 3 stížnosti v Moravské Třebové, Litomyšli a Rudolticích.

### ***Sankce***

V rámci výkonu SZD pracovníci odboru HOK v roce 2013 uložili za zjištěné nedostatky celkem 43 sankcí v rozmezí od 500 do 16.000 Kč.

Za překročení hygienických limitů hluku při provozování hudebních produkcí byly ve správním řízení uloženy 4 pokuty ve výši 9.000 – 16.000 Kč. Za překročení limitů hluku ze stacionárních zdrojů byly uděleny 3 pokuty ve výši 6.000 – 15.000 Kč.

Za opakované zjištění nevyhovujících výsledků kvality vody ke koupání v hotelovém bazénu a vířivce byla příkazem uložena pokuta 5000 Kč. Za neprovádění povinné kontroly kvality vody a další závady v hotelovém wellness byla v dalším případě uložena pokuta 15 000 Kč. V ubytovacích zařízeních bylo za závady zjištěné při SZD uloženo 6 sankcí ve výši 1.000 – 2.000 Kč.

V provozovnách služeb bylo ve většině případů příkazem na místě uloženo 24 pokut nejčastěji ve výši 1000 Kč. Nejvyšší uložené pokuty za kumulaci hrubých závad byly uloženy v provozovně kadeřnictví a masáží ve výši 5000 Kč. Proti příkazu k uložení sankce 5000 Kč v provozovně kadeřnictví byl podán odpor, v následném správním řízení byla s ohledem na snahu o rychlé odstranění závad sankce snížena na 3000 Kč.

## **IV. Specifické činnosti odboru**

### ***Regionální úkoly, mimořádné situace***

Jako regionální úkol provedlo oddělení HOK územního pracoviště KHS v Ústí nad Orlicí monitoring všech 19 zařízení s rehabilitačními vanami v okrese Ústí nad Orlicí.

Ve většině odebraných vzorků kvalita vody nevyhověla v mikrobiologických ukazatelích. Nápravná opatření v podobě sanitace a dezinfekce cirkulačního okruhu v některých případech nebyla dostačující a provozovatelé byli nuceni konzultovat další postup s odbornou firmou. Provozovatelé byli poučeni o právních předpisech a povinnostech při provozu vodoléčebných van a byla jim poskytnuta metodická pomoc při zpracování provozních řádů.

V rámci krajských úkolů odbor HOK spolupracoval s odborem HDM na šetření obsahu olova v pitné vodě vybraných školských zařízení v Pardubickém kraji, kde zjišťoval koncentraci olova ve vodě veřejných vodovodů v lokalitách těchto zařízení a vyhodnotil významnost zdravotního rizika olova pro dané věkové skupiny dětí.

Další specifickou činností pracovníků odboru HOK je odborná konzultační a metodická pomoc při ochraně zdraví při mimořádných situacích, např. záplavách. V roce 2013 v našem kraji první a druhá vlna povodní zasáhla povodí Chrudimky jen jako vydatné příválové deště. Na krátkou dobu byly zaplaveny části pláží okolo VN Seč. Situace neměla negativní dopad na začínající koupací sezónu. Výrazněji se na toku Chrudimky a především Novohradky projevila třetí povodňová vlna (celostátně hodnocena jako „nejslabší“) ve dnech 24.-27.6.2013. V drobných popovodňových lagunách došlo ke kalamitnímu pomnožení komárů. V polovině měsíce července se obec Dvakačovice obrátila na KHS s žádostí o konzultaci, jak vzniklou situaci řešit. Po místním šetření pracovníkem KHS bylo konstatováno, že je již vyloučen preventivní zásah a plošný zásah je též nereálný, neboť maximální výskyt komárů byl vázán na významný krajinný prvek Dvakačovická stráž a navazující les. Jako jediná možná ochrana bylo doporučeno použít lokálně na omezené plochy (dětská hřiště, bezprostřední okolí domů apod.) prostorový repelent a soustředit se na individuální ochranu obydlí.

#### ***Další činnosti: prevence a podpora zdraví, hodnocení zdravotních rizik, komise***

Vedoucí odboru působí v komisi MZ pro dotační program Národní program zdraví – projekty podpory zdraví, ve zkušební komisi MZ pro zkoušky odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví a zkušebních komisích SZÚ pro autorizační sety hodnocení zdravotních rizik expozice hluku a expozice chemickým látkám v prostředí. Je též členem redakční rady časopisu Hygiena a soudním znalcem pro obor zdravotnictví, odvětví hygiena životního prostředí, hodnocení zdravotních rizik, jmenovaným Krajským soudem v Hradci Králové.

V roce 2013 zpracoval v rámci této činnosti 5 posudků k projektům podpory zdraví, 7 oponentních posudků k hodnocením zdravotních rizik a 3 recenze odborných článků do časopisu Hygiena a pro Ostravskou univerzitu odbornou recenzi studijních skript „Odhad zdravotních rizik“.

Oddělení hodnocení zdravotních rizik zpracovalo jako interní odborný podklad ke krajskému úkolu ověření obsahu olova v pitné vodě vybraných mateřských a základních škol, realizovanému odborem hygieny dětí a mladistvých, modelové hodnocení zdravotních rizik olova z pitné vody.

Dále bylo jako odborný podklad k posouzení žádosti o výjimku z kvality pitné vody ve veřejném vodovodu obce Horní Bradlo zpracováno hodnocení zdravotních rizik berylia, hliníku a dusičnanů z pitné vody z tohoto vodovodu. Z výsledků hodnocení zdravotních rizik akutních a chronických účinků hodnocených látek vyplynula doporučení pro jednotlivé skupiny obyvatel, která byla následně uvedena v rozhodnutí o určení mírnějších limitů uvedených ukazatelů kvality vody.

Vedoucí odd. HOK územního pracoviště KHS v Ústí nad Orlicí působí v Radě informačního systému PiVo na MZ pro vývoj programů pro evidenci a vytěžování dat o kvalitě pitných, bazénových vod, koupelových, vodoléčebných vod, přírodních koupališť a koupacích oblastí, které jsou využívány v každodenní práci pracovníků KHS pro sledování vývoje jakosti vody a jejich trendů a stanovení včasných kroků k přijetí vhodných opatření.

Vedoucí odd. HOK územního pracoviště KHS v Chrudimi se účastnil jednání pracovní skupiny vytvořené Krajským úřadem ve věci řešení důsledku eutrofizace vodní nádrže Seč, jejíž cílem je identifikovat příčiny současného stavu a navrhnout opatření k nápravě.

Na základě odborných poznatků a zkušeností pracovníků odboru HOK uplatnila KHS Pardubického kraje v roce 2013 řadu podstatných připomínek k návrhům novely zákona o ochraně veřejného zdraví a jeho prováděcích vyhlášek, kterými se stanoví hygienické požadavky na pitnou vodu a koupaliště.

### **Metodická, výchovná, přednášková a publikační činnost**

*Metodická činnost* - stejně jako v minulých letech se v rámci činnosti odboru HOK jednalo především o odborné konzultace poskytované:

- projektantům k projektové dokumentaci staveb
- provozovatelům zařízení služeb v péči o tělo k vybavení provozoven a zpracování provozních řádů
- provozovatelům vodovodů a komerčních studní k výsledkům rozborů, nápravným opatřením, harmonogramům odběrů vzorků a provozním řádům
- pracovníkům ostatních odborů i jiných KHS k metodice a konkrétním případům hodnocení zdravotních rizik faktorů životního prostředí

#### *Přednášky:*

MUDr.Bohumil Havel:

- OOVZ v roli dotčeného orgánu státní správy a Základy hodnocení zdravotních rizik, praxe z hodnocení rizik z pitné vody - *Kurs MZ „Aktuální problematika hygieny obecné a komunální“ v rámci projektu „Nastavení efektivního vzdělávání zaměstnanců KHS“ březen – červen 2013*
- Riziko olova z pitné vody ve školských zařízeních – *Mezikrajská odborná konference pracovníků hygieny dětí a mladistvých, Pardubice, říjen 2013*
- Zdravotní riziko manganu z pitné vody – *11. celostátní pracovní setkání oboru HOK k problematice vod, Karlova Studánka, listopad 2013*

#### *Publikační činnost:*

MUDr.Bohumil Havel: Odpovídá hlukový limit pro školní učebny současným poznatkům o účincích dopravního hluku na vývoj kognitivních funkcí u dětí ? *Hygiena, 2013, 58(1)*

#### *Výuka:*

MUDr. Jaroslav Říha: VOŠ Chrudim (problematika HOK)

Bc. Pavlína Zierisová: SPŠCH Pardubice (tématická přednáška - hygienické požadavky na provozovny služeb v péči o tělo)

### **Žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**

V loňském roce obdržela KHS v oblasti působnosti odboru HOK jednu žádost, týkající se vydání závazných stanovisek k výstavbě bioplynové stanice Němčice a výsledků měření hluku z tohoto provozu. Žádosti bylo vyhověno.

***Komunikace s médii***

Největší objem komunikace s médii probíhá v letní sezóně a týká s aktuálních informací o kvalitě vod ke koupání, poskytovaných regionálními médii. Dále byla poskytnuta základní informace týkající se hlukové problematiky ve vztahu k platným hygienickým limitům hluku z dopravy a byl zodpovězen dotaz týkající se kvality pitné „kohoutkové“ vody v Pardubickém kraji.